

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Tomáše Langáška, soudce Filipa Dienstbiera a soudkyně Veroniky Juříčkové v právní věci žalobce: **B. K.**, zastoupený Mgr. Romanem Ambrožem, advokátem, sídlem Dříteč 155, Dříteč, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, sídlem Na Poříčním právu 1, Praha 2, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. března 2023 č. j. MPSV-2023/ 68246-916, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 15. srpna 2023 č. j. 54 Ad 16/2023-18,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobce **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení případu

[1] Dne 24. března 2023 vydal žalovaný v návěti uvedené rozhodnutí, kterým zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Ústí nad Labem ze dne 23. února 2023 č. j. 27608/2023/MOS, kterým nebyla žalobci přiznána dávka mimořádné okamžité pomoci na nákup rýžovaru. Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce u Krajského soudu v Ústí nad Labem (dále jen „krajský soud“).

[2] Krajský soud usnesením uvedeným v návěti odmítl žalobu pro opožděnost a zamítl žádost žalobce o prominutí zmeškání lhůty pro podání žaloby. Zamítavé usnesení odůvodnil tím, že žalobce si zásilku obsahující napadené rozhodnutí osobně převzal dne 11. dubna 2023, což stvrdil svým podpisem, jak vyplývá z doručenky založené ve

správním spisu. Dvoutříměsíční lhůta pro podání žaloby začala běžet ve středu 12. dubna 2023 a skončila v pondělí 12. června 2023, což byl nejbližší následující pracovní den po neděli 11. června 2023, na kterou by konec lhůty jinak připadl. Žaloba byla k poštovní přepravě podána až 15. června 2023, tedy po uplynutí zákonem stanovené lhůty, jak vyplývá z podacího razítka obsaženého na poštovní obálce. S ohledem na výše uvedené soud shledal, že žalobce podal žalobu opožděně, a proto ji pro opožděnost odmítl. Uvedl dále, že zmeškání lhůty pro podání žaloby nelze prominout, a proto nemohl vyhovět žádosti žalobce o prominutí zmeškání lhůty ze zdravotních důvodů.

II. Kasační stížnost a průběh řízení o ní

[3] Usnesení krajského soudu napadl žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností. V ní namítl jeho nepřezkoumatelnost pro nesrozumitelnost i pro nedostatek důvodů. Dále uvedl, že krajský soud nezkoumal, zda mu bylo rozhodnutí žalovaného řádně doručeno. Nelze přitom vycházet toliko z informací vyplývajících ze správního spisu, aniž by bylo zjišťováno, zda jsou tyto informace skutečně po právu. Krajskému soudu vytknul nedostatečně provedené dokazování a nedostatečně zjištěný skutkový stav. Stěžovatel dále namítl, že krajský soud se s celou řadou důkazů svědčících v jeho prospěch nezabýval a nikterak je nehodnotil. Nezabýval se ani jeho nepříznivým zdravotním stavem, třebaže mu musela být tato skutečnost známa. V této souvislosti stěžovatel uvádí, že prakticky pozbyl schopnost vykonávat a zajišťovat si běžné životní potřeby, což má za následek i podstatné ztížení možností činit příslušná právní jednání, resp. tak činit vždy za dodržení všech zákonem předvídaných formalit.

[4] Nejvyšší správní soud zaslal kasační stížnost k vyjádření žalovanému. Žalovaný této možnosti nevyužil.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[5] Nejvyšší správní soud kasační stížnost posoudil a dospěl k závěru, že není důvodná.

[6] Nejvyšší správní soud úvodem předesílá, že napadené usnesení krajského soudu přezkoumal v rozsahu kasačních námitek stěžovatele, neboť mu nepřisluší, aby za stěžovatele dovozoval či dohledával jeho tvrzení. Obsah stížnostních bodů a kvalita jejich odůvodnění v kasační stížnosti proto do značné míry předurčuje obsah rozhodnutí kasačního soudu (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. června 2005 č. j. 7 Afs 104/2004-54).

[7] Nejdříve Nejvyšší správní soud přistoupil k posouzení namítané nepřezkoumatelnosti usnesení krajského soudu. Případná nepřezkoumatelnost soudního rozhodnutí je totiž vadou natolik závažnou, že znemožňuje věcný soudní přezkum. Nepřezkoumatelnost napadeného usnesení však Nejvyšší správní soud neshledal, neboť z odůvodnění krajského soudu je zřejmé, na základě, jakých konkrétních úvah dospěl k vysloveným závěrům (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005 č. j. 2 Afs 24/2005-44). Subjektivní nesouhlas stěžovatele se závěrem krajského soudu a s jeho argumentací nepřezkoumatelnost jeho usnesení nezakládá.

pokračování

[8] Podle § 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s. ř. s.), platí, že *žalobu lze podat do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou*. Podle odst. 4 téhož ustanovení *zmeškání lhůty pro podání žaloby nelze prominout*.

[9] Podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. platí, že *nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh (žalobu), jestliže byl podán opožděně*.

[10] Podle § 40 s. ř. s. *lhůta stanovená tímto zákonem počíná běžet počátkem dne následujícího poté, kdy došlo ke skutečnosti určující její počátek. Lhůta určená podle měsíců končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje s dnem, který určil počátek lhůty. Příkladně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Lhůta je zachována, bylo-li podání v poslední den lhůty předáno soudu nebo jemu zasláno prostřednictvím držitele poštovní licence*.

[11] Nejvyšší správní soud předznamenává, že se již v minulosti námitkami stěžovatele proti odmítnutí žaloby pro opožděnost v jiné jeho věci zabýval (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. října 2022 č. j. 7 Ads 316/2021-31). V podrobnostech proto odkazuje na závěry a právní hodnocení vyslovené v tomto rozsudku.

[12] Nejvyšší správní soud ustáleně judikuje, že „řádné doručení písemností v praxi znamená, že se písemnost zašle nebo odevzdá tomu, komu je určena, a že existuje důkaz o tom, že daná osoba písemnost převzala“ (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 6. března 2009 č. j. 1 Afs 148/2008-73, ze dne 30. ledna 2018 č. j. 2 As 315/2015-113, nebo ze dne 9. června 2016 č. j. 2 As 96/2016-33).

[13] Nejvyšší správní soud se ve své judikatuře také opakovaně věnoval problematice správnosti údajů uvedených na doručence a jejich významu (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. dubna 2006 č. j. 2 Afs 158/2005-82, ze dne 29. listopadu 2007 č. j. 1 Afs 7/2007-169 či ze dne 31. března 2010 č. j. 9 As 65/2009-61). Konstatoval, že pro doručení jakožto soukromé listiny neplatí presumpce pravdivosti, tj. u doručení „stačí věrohodné popření její správnosti druhým účastníkem, aby nastoupila důkazní povinnost a důkazní břemeno toho účastníka, který tvrdil skutečnosti, jež měly být takovou listinou prokázány“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. července 2017 č. j. 5 As 242/2016-27).

[14] Hodlá-li tedy stěžovatel zpochybnit doručení písemnosti tak, jak je dokumentováno ve správním spise, musí sám nejprve unést břemeno tvrzení. Stěžovatel tedy „musí předložit taková skutková tvrzení, která jsou skutečně způsobilá doručení a údaje na doručence zpochybnit tím, že vytvářejí věrohodnou verzi reality, podle níž zásilka doručena nebyla“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. února 2012 č. j. 8 As 97/2011-38). Z uvedeného vyplývá, že „doručenka jako důkazní prostředek má určitou důkazní váhu a pro její zpochybnění je nezbytné, aby byla předestřena jiná věrohodná skutková verze reality, která by byla způsobilá zpochybnit údaje v ní uvedené. Jinými slovy, musí existovat reálné objektivní pochybnosti o okamžiku doručení“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. srpna 2021 č. j. 2 As 306/2019-49).

[15] Nejvyšší správní soud ze spisu krajského soudu a žalovaného ověřil, že na doručence napadeného rozhodnutí žalovaného je uvedeno datum 11. dubna 2023. Doručenkou stěžovatel podepsal (příjmením „K.“). Na poštovní obálce, kterou stěžovatel krajskému soudu adresoval svoji žalobu, je na podacím razítku uvedeno datum 15. června 2023. S těmito skutečnostmi se shoduje závěr krajského soudu, že stěžovateli bylo napadené rozhodnutí žalovaného doručeno 11. dubna 2023 a dne 15. června 2023 předal žalobu k poštovní přepravě.

[16] Stěžovatel v řízení před krajským soudem proti údajům uvedeným na doručence napadeného rozhodnutí žalovaného nebrojil. Ani v kasační stížnosti neuvedl žádnou věrohodnou verzi reality, podle níž jsou údaje na doručence či na podacím razítku obsaženém na poštovní obálce nesprávné. Krajskému soudu toliko v obecné rovině vytknul, že nezkoumal, zda bylo napadené rozhodnutí žalovaného řádně doručeno a že nelze vycházet toliko z informací vyplývajících ze správního spisu. Z napadeného usnesení krajského soudu je navíc zřejmé, že krajský soud srozumitelně vymezil jednotlivé skutečnosti rozhodné pro posouzení včasnosti žaloby, odkázal na relevantní zákonná ustanovení a vysvětlil, proč nelze v daném případě považovat žalobu za včasně podanou. Nelze proto dospět k tomu, že by při zjišťování skutkového stavu krajským soudem vyplynuly jakékoliv důvodné pochybnosti o tom, že byly v daném případě splněny veškeré náležitosti doručování. Uvádí-li stěžovatel, že se krajský soud celou řadou důkazů svědčících v jeho prospěch nezabýval a tyto nikterak nehodnotil, pak jde opět o obecnou námitku, v níž nijak nevysvětluje, o jaké důkazy mělo jít a jak mohly zvrátit prokázanou opožděnost podané žaloby.

[17] Neurčitá je i kasační námitka týkající se nepříznivého zdravotního stavu stěžovatele. Třebaže Nejvyšší správní soud nepochybně, že stěžovatel může mít s ohledem na svůj zdravotní stav sníženou schopnost činit příslušná právní jednání, z kasační stížnosti nevyplývá, jak konkrétně krajský soud pochybil, když k jeho zdravotnímu stavu nepřihlédl. Lze též doplnit, že obdobné námitce stěžovatele týkající se přílišné tvrdosti zákona ve vztahu k jeho nepříznivému zdravotnímu stavu Nejvyšší správní soud již dříve nepřisvědčil (viz již cit. rozsudek č. j. 7 Ads 316/2021-31, bod 28). Jak také bylo konstatováno výše, zákon vůbec neumožňuje prominout zmeškání lhůty pro podání žaloby.

IV. Závěr a náklady řízení

[18] Nejvyšší správní soud tedy neshledal kasační stížnost důvodnou, pročez ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. Rozhodl tak bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s.

[19] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalobce neměl úspěch ve věci, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný měl ve věci plný úspěch, nevznikly mu však žádné náklady nad rámec obvyklé úřední činnosti, pročez se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

pokračování

V Brně dne 1. března 2024

JUDr. Tomáš Langášek, LL.M.
předseda senátu